

Извършване на оценки на изпълнението на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“

Заседание на Комитета за наблюдение на ОПОС

София, 18.05.2022 г.

Основна информация за оценките

- Договор между МОСВ и ДЗЗД „Екостил“ от 1.04.2019 г. с продължителност до 01.04.2024 г.
- В обхвата на договора влизат 4 оценки:

Оценка	Период на изпълнение
Компонент 1: Оценка на напредъка по изпълнението на приоритетни оси 1, 2, 3, 4 и 6	април-декември 2019 г. <i>данните в доклада са към 30.09.2019 г.</i>
Компонент 2: Оценка на ефективността и ефикасността на изпълнението на приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ на ОПОС 2014- 2020 г.	септември 2019 г. – март 2020 г. <i>данните в доклада са към 31.01.2020 г.</i>
Компонент 3: Оценка на въздействието на ОПОС 2014-2020 и на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигането на специфичните цели по всеки приоритет	Предстои възлагане
Компонент 4: Оценка на прилагането на ОПОС 2014-2020 г. чрез подхода „Водено от общностите местно развитие“ (BOMP)“	юни 2020 г. – декември 2020 г. <i>данните в доклада са към 31.10.2020 г.</i>

Подход, методи и инструменти за осъществяване на оценките

- Изработване на **оценителна матрица** за всяка от оценките и дефиниране на методите за набиране на данни и анализ.
- **Методи за набиране на данни:** проучване на документи, срещи-интервюта, фокус групи, анкетни проучвания
- **Методи за анализ:** анализ на логиката на интервенция, анализ на заинтересовани страни, анализ на финансовото изпълнение, анализ на индикатори, анализ на добри практики и др.
- Дава се отговор на предварително дефинирани **оценителни въпроси** в областите на оценка.

Основни изводи и препоръки от оценките, осъществени през периода 2019- 2020 г.

Общи изводи

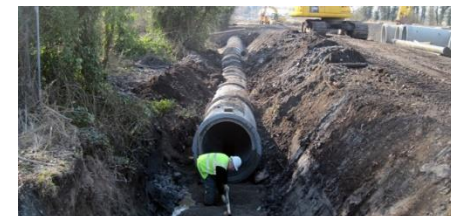
- Стратегическият подход на ОПОС в разглежданите сектори, като цяло, отговаря на нуждите и допринася за постигане на целите на националните секторни стратегически документи.
- Насоките за кандидатстване са с добро качество. Сътрудничеството и комуникацията с УО е добра.
- В системата за мониторинг има възможности за подобрения, които биха довели до подобряване на наблюдението изпълнението на програмата.
- Финансовите инструменти към септември 2019 все още не бяха приложени на практика. Слаб интерес към финансовите инструменти в областта на отпадъците. Ресурсът за ФИ за отпадъци е пренасочен и почти разходван за рекултивация на депа.

ПО1 „Води“

Стратегическият подход е уместен на нуждите.

СЦ1. Опазване на водните ресурси

- Фокусирана и приоритизирана подкрепа
- Регионалният подход и съпътстващите дейности по водоснабдителната инфраструктура и управление на утайките създават условия за по-добра устойчивост

СЦ2. Подобряване оценката на състоянието на водите

- Мониторинг на водите - уместна на нуждите подкрепа, но с неуточнени параметри, което се е отразило на програмирането
- Подкрепата за подготовка на стратегически документи е уместна

Подкрепата по ПО1 и ПО4 за мониторинг на количеството на водите е препоръчително да се разглежда интегрирано.

ПО2 „Отпадъци“

Стратегическият подход има принос към управление на битовите отпадъци.

Недостатъчно амбициозни цели в сравнение с целите на националните стратегически документи.

- Предложеното разширяване на ПО2 към рециклиране на битови отпадъци, различни от биоразградимите е уместно.
- В допълнение са необходими информационни кампании и работа с гражданите
- Разширяването подкрепата към строителни отпадъци и рекултивиране на депа, отговаря на нужди, но няма принос към специфичната цел на подкрепата.

През периода на извършване на оценката- 2019 г., беше отправена препоръка да се прецизира Стратегията на подкрепа по ПО2 и да се отразят предложените промени в програмата. Към настоящия момент препоръката е изпълнена.

ПОЗ „Биоразнообразие“

Стратегическият подход допринася за постигане на целите на НПРД за Натура 2000

- Промяната в стратегията за изпълнение на консервационни мерки от бенефициенти, различни от органите за управление на Натура 2000 е уместна предвид на забавянето в установяването на управленската рамка. Такава рамка все още не е налице.
- Прилагането на подхода BOMP за 2021-2027 да се оптимизира - (1) да отговори по-пълно на нуждите на местно ниво и възможностите на МИГ; (2) мерките да имат допълващ принос за постигане целите на програмата.

Прилагане на подхода BOMP

- Ограничаването на подхода BOMP до изпълнение на консервационни мерки не е удачно.
- Поради ограничения обхват и специфика, подкрепените мерки в много по-малка степен отговарят на нуждите на местните общности и на наличния капацитет, необходим за осъществяването им.
- Интересът на МИГ към прилагане на мерки, подкрепени от ОПОС е малък - само 9 от общо 64 подкрепени МИГ.

- В следващия програмен период ОПОС, чрез подхода BOMP, да подкрепи мерки в обхвата на две приоритетни оси: за опазване на биологичното разнообразие и подобряване управлението на отпадъци,
- Обхватът на подкрепа да се разшири: включване на мерки за опазване на дивите птици, природни местообитания и местообитания на видове, отбелязани в приложенията на Закона за биологичното разнообразие като приоритетни за опазване; информационни кампании и екологични събития за популяризиране на визията за екологичната мрежа Натура 2000 и създаване на осъзнатост и капацитет на местно ниво за опазване на биологичното разнообразие.

ПО4 „Наводнения и свлачища“

Предоставя се ограничена по размер финансова подкрепа за решаване на приоритетни нужди

- Подкрепата е уместна, но се отчита слаб интерес от страна на общините
- В областта на геозащитните дейности подкрепа е необходима за допълване на регистъра на свлачищата със застрашени от ерозия и абразия площи и за въвеждане на нови методи за наблюдение.

- За следващия програмен период, в областта на защита от наводнения от малки водохранилища, като потенциален бенефициент да се разглеждат други (държавни) организации и структури, които стопанисват водоеми.

ПО5 „Въздух“

Замърсяването с ФПЧ правилно е идентифицирано в стратегията на ОПОС като основен проблем

- Мерките за подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво се очаква да имат добър ефект
- Подкрепата за обществения транспорт има по-малък принос към намаляване на емисиите на ФПЧ.
- Добавената стойност на подкрепата от ОПОС към разработването на или актуализиране на общински планове за КАВ е малка.

- Стратегически подход за приоритизиране на мерки по общини и РОУКАВ за финансиране по следващата оперативна програма.
- Да се търси синергичен ефект с други оперативни програми и друго финансиране, включително финансови инструменти и различни получатели на подкрепа.
- Да се финансират мерки с ясен ефект върху подобряване на КАВ още на етап кандидатстване.
- Провеждане на информационни кампании, насочени към гражданите относно ползите и възможностите за замяна на отоплителни уреди на твърдо гориво с по-екологични такива.

ПО6 „Техническа помощ“

Стратегията съответства на реалната ситуация по отношение на

- (1) административния капацитет на УО;
- (2) нуждите от предоставяне на информация за програмата;
- (3) укрепване капацитета на бенефициентите.

Благодаря за вниманието!

За връзка с нас:

ecoryssee@ecorys.com

Тел. 02/81 55 684

